

Razne vesti.

Dr. Maks Pirc. Dne 1. julija 1933 je preminil ljubljanski odvetnik dr. Maks Pirc, mož, čigar ime je v tesni zvezi z društvenim življenjem našega »Pravnika« in njegovega glasila »Slovenskega Pravnika«. Rojen leta 1864 je vstopil kot odvetniški koncipijent (odvetniško pisarno je otvoril leta 1897) v društvo kmalu po njega ustanovitvi in bil v letih 1893 do 1899 tajnik, leta 1900 blagajnik, v letih 1901 do 1903 pa odbornik. Kot tak je vodil vse poverjene društvene posle z velikim navdušenjem in veliko brigo. To takrat ni bilo lahko, kajti kmalu po ustanovitvi društva je začelo pojemati prvotno zanimanje slovenskih pravnikov za svojo organizacijo in bilo je treba precejšnjih naporov, da je društvo prebrodilo krizo. Nastopila je splošna brezbržnost, ko je vse mislilo, da je dovolj, ako je organizacija, matica tu, da posej ni potreba nobenega dela več. Pokojni dr. Pirc je bil tedaj med tistimi maloštevilnimi člani, ki niso držali križem rok, marveč delali neomajno po začrtanem programu in vztrajali, dokler niso nastopili ugodnejši časi. Dr. Pirc je takrat od leta 1893 dalje in sicer do smrti dr. Supana (1897) s tem skupaj, leta 1897 pa samostojno urejeval »Slovenski Pravniki«. Vzdržal je z listom v najhujših časih, ko je bilo malo članov in naročnikov, pa skoro nič sodelovalcev. Naravno, da se ta doba zelo odraža v teh letnikih društvenega glasila. Vendar zasluga dr. Pirca zato ni nič manjša. Nevarnost, da bi »Slovenski Pravniki« prenehal izhajati, je odvrnil in izročil list 1. 1898 zopet dr. Majaronu, ki je polagoma s pomočjo vsestranske agitacije glasilo izvedel iz zadreg. Tudi v poznejših letih je bil pokojnik pozoren član, ostal je zvest svojim idealom iz mladih let, ki so vzbudili v njem toliko delavnosti. Enako neumoren kakor pri »Pravniku«, je bil pokojnik tudi v svoji stanovski organizaciji. Bil je od leta 1901. dalje namestnik zborničnega pravnika, od leta 1929. dalje pravnik advokatske komore. Ko je bil osnovan meseca oktobra 1929. advokatski penzijski fond, je bil dr. Pirc izbran za predsednika tej ustanovi. Bil je najmarljivejši funkcionar v zbornici, njegova požrtvovalnost v tem pogledu ni poznala mej. Zato bo vedno zgled neutrudljivega društvenega odbornika, ki se ni odtegnil nobenemu delu. Bodi mu ohranjen najlepši spomin!

Osebnosti. Za starešine sreskih sodišč so postavljeni dr. Kober Ernst (Ljubljana), dr. Lešnik Alojz (Maribor), Romih Božidar (Novo mesto), dr. Češarek Fran (Kočevje). Premeščen je starešina sreskega sodišča dr. Lavrenčič Matija v žužemberk. — Odvetniško pisarno je otvoril dr. Lotrič Lenart v Gornji Radgoni, preselila sta se odvetnika dr. Dobovišek Rudolf v Celje in dr. Skrinjar Dragotin v Krško. Za javna beležnika sta postavljena Gajšek Karel v Marenbergu in dr. Penko Franc v Kranjski gori. V pokoj so stopili: starešina sreskega sodišča Gale Gustav, sreski načelnik dr. Hubad Josip, sreski podnačelnik Klobčič Ljudevit in pomožni sekretar Metlika Ivo. — Umrl je odvetnik dr. Pirc Maks.

Zakonito predpisani izbris obsodb glede prekrškov. Velika zmeda je nastala v naši judikaturi glede tolmačenja določbe § 5 zakona, s katerim je bila začasno podaljšana veljavnost zakonitih predpisov o kaznovanju prekrškov. Nekatera okrožna sodišča smatrajo, da navedena določba dovoljuje izbris obsodbe radi vseh prekrškov brez omejitve na

prekrške iz § 1 označenega zakončiča. Tako tolmačenje je odobril Stol Sedmorice, odd. B. in celo odredil izbris radi prejšnjega »prestopka« zoper varnost lastnine po § 460 a. k. z., tudi če se je glasila kazen na strogi zapor. Druga okrožna sodišča, kakor tudi apelacijsko sodišče v Ljubljani pa smatrajo, da se more določba § 5 uporabljati samo glede prekrškov, ne pa tistih kaznivih dejanj, ki so po kvalifikaciji veljavnega k. z. sedaj prestopki. Ker predobro poznam zgodovinski postanek označenega zakončiča, mislim, da ne smem molčati, ampak moram izjaviti, da nam redaktorjem navedenega § 5 niti z daleka ni lebdela tako široka interpretacija pred očmi, kakor mu jo daje Stol Sedmorice, odd. B. v Zagrebu. Tip prekrškov po tem zakončiču je očitno in namenoma a priori zožen samo na tista maloštevilna dejanja, ki bi ostala izven okvira novega kazenskega zakona še brez sankcije. **Začasno naj bi ostalo samo to prekršek, kar ni bilo prevzeto v novi kazenski zakonik**, ki je dobil veljavnost drugi dan po tem zakončiču, pa je bilo že po starih zakonitih določbah prekršek. Čim je neko kaznivo dejanje po svojih bistvenih sestavinah prevzeto v novi kazenski zakonik kot prestopok v smislu nove terminologije, ni in ne sme — niti začasno, kamoli definitivno! — postati prekršek po terminologiji § 1 označenega zakončiča. Ni da bi moral šele dokazovati, da mora biti terminologija v besedilu označenega zakončiča od prvega do zadnjega paragrafa ista. Sicer pa je ustanovljeno načelo rehabilitacije »de droit« kot milejše za prekrške po označenem zakonu tudi le **začasno**, namreč dotlej, da bodo ti prekrški po novem zakonu o prekrških, ki je bil že napovedan, postali **upravnosodno kaznivi**. Tatvine, utaje i. pod. to niso bile in ne bodo nikoli postale. Pravno tolmačenje, ki razume pod prekrški § 5 označenega zakončiča vse prekrške, pa najsi, da so bili sojeni pred desetletji, ne more biti logično, ker dopušča, da se vprašanje rehabilitacije rešuje na neenak način pri sedajšnjih prestopkih, ki so nastali iz prejšnjih pregreškov (za te naj ostane pri réhabilitation judiciaire!) in pri sedajšnjih prestopkih, ki so nastali iz prejšnjih prekrškov (za te naj velja réhabilitation de droit?). Za to ni nobenega razloga. **Milejše tretiranje pritiče po zakonodajčevi zenačevalni volji samo onim malenkostnim kaznivim dejanjem, ki so bili po ideologiji srb. k. z. že »istupi« in so se kaznovali po policijski uredbi od 18. maja 1850. in se naj enako kaznujejo še nadalje do izdaje novega zakona o prekrških.** Ko pri nas takšnih policijsko kaznivih dejanj ni bilo, je bilo treba rehabilitacijo zenačiti. Za to je stvar taka, da govori § 5 označenega zakončiča samo po sebi razumljivo edino le o prekrških (istupih), **ki so ustanovljeni baš v tem zakončiču v § 1.** Zakonodajalcu niti ni palo na um, da bi to posebej poudarjal, ker je edino ta razlaga logična. (Na tem pravilnem stališču je napisan tudi članek Simonovića v Policiji 1933, str. 247—249.) Naj se ne zabi, da daje § 315 k. z. pravilno kriminalnopolitično misel o strožji kaznivosti tatov, ki so tatvine »ponavljali« (brez ozira na »povratek«). Če obvelja tukaj izpodbijano tolmačenje, dobe naši tatovi privilegije, ki jih n. pr. v Srbiji ne morejo imeti. Tudi to treba pri tolmačenju upoštevati!

Dr. Metod Dolenc.

Iz razpisa min. financ z dne 3. februarja 1933 br. 87830-31:

1. Ako je bila v stvari zasebne obtožbe glavna razprava pred sodnikom poedincem štirikrat preložena, tako da se je vršilo pet razprav, od katerih nobena ni trajala več kakor pol ure, je plačati takso za zapis-

nik za prvo razpravo 10 Din, za vsako nadaljevano pa po 20 Din, vsega skupaj torej 90 Din.

2. Ako izjavi zasebni tožilec, preden se prične glavna razprava, da odstopi od tožbe, je plačati zgolj takso za zapisnik, ki nadomestuje vlogo. Ako se pa to zgodi tekom razprave, je plačati takso po t. p. 51, to je za zapisnik.

III. letna skupščina Udruženja sodnikov kraljevine Jugoslavije se je vršila v dneh od 5. do 6. junija 1933 v Beogradu. Udeležba je bila zelo velika, kar znači, da se je zanimanje članov za društveno delovanje v zadnjem času znatno povečalo. Skupščini so dalje prisostvovali odposlanec ministrstva pravde inspektor Sv. Milutinović, predsednik Glavne kontrole T. Tesić, predsednik Zveze advokatskih komor dr. D. Janković in univ. prof dr. D. Arandjelović.

Poročila odbora je sprejela skupščina soglasno na znanje. Zatem je bilo 15 referatov, in sicer eden o sodniškem stanovskem vprašanju, dva o sodno-organizacijskih vprašanjih in dva o teoretičnih pravnih vprašanjih. (Zadevno glej med književnimi vestmi.) Po vsakem referatu se je razvila živahna debata, končno je bilo sprejetih pet ustreznih resolucij. Vsebina teh je na kratko naslednja: Priporoča se čimprejšnja organizacija sreskih sodišč v Južni Srbiji in Črni gori ter enotnega kasacijskega sodišča. Izenačenje zakonodaje naj se pospeši kolikor možno, pri tem pa zlasti pazi, da bodo pisani novi zakoni v narodnem duhu in jeziku. Postopki naj se oprostitjo vseh nepotrebnih formalnosti, zlasti naj se poenostavi postopek o pravnih sredstvih, tudi za tiskovne stvari naj se uvede občni postopek. Zapisniki naj se omeje na najmanjšo mero. Donese naj se čim prej poseben sodniški zakon, ki bo zasigural sodnikom neodvisnost, stalnost in nepremestljivost. Do tedaj pa naj se ukrene naslednje: črta naj se § 258. Č. Z., višji sodniki naj se postavljajo po razpisu in na predlog personalnih senatov, ocenjevanje naj se ukine, za starešine naj se ne postavljajo mlajši od podložnih in za predsednike okrožnih sodišč z najmanj dvanajstletno službo, da naj se takoj posebna doklada, rang se računaj od položenega izpita, dopust po prejšnjih srbskih predpisih, sodnik se mora na lastno prošnjo upokojiti po 30 vračunljivih letih, čas za perijodske povišice se računaj kakor za napredovanje, naj se napravi rang lista, ženskemu osebju naj se omogoči enako napredovanje kakor moškemu, izboljša naj se tudi materijalno stanje pisarniškega osebja, sodiščem naj se da na razpolago potrebno število izvodov vseh zakonov in skoro naj se počne z izdajo Zbornika zakonov. Obenem je bila sprejeta dodatna resolucija o osnovanju Podpornega fonda za primer bolezni in smrti sodniškega osebja.

Pri volitvah so bili izvoljeni v novo upravo: za predsednika kas. sod. R. Janković, za podpredsednika apel. sod. dr. A. Stuhec in sekr. stola sedm. dr. A. Vragović, za tajnika nam. viš. drž. tož. dr. L. Kravina in star. sresk. sod. D. Janković, za blagajnika pa sod. S. Jovanović.

Dne 7. junija je napravil večji del udeležencev izlet preko Avale na Oplenac.